

v Prosvetnem društvu krasno igró: »Zakleti grad«. Igralci so svoje vloge dobro pogodili. Igra je vse občinstvo zadovoljila. Ker pa je bila vreme mnogim onemogočilo si ogledati to v resnici zanimivo igró, zato se bo igra v nedeljo dne 29. novembra ponovila. Začetek takoj po večernicah. Vsi, ki zadnjič igre niste videli, pridite in za njo poagitarajte tudi med svojimi prijatelji.

Ljutomer. Tukajšnje Prosvetno društvo je otvorilo letošnje gledališko sezono dne 8. septembra tega leta z dramo »Gruda umira«. Dne 25. oktobra tega leta smo proslavili 60 letnico pisatelja F. S. Finžgarja z njegovo narodno igró »Divji lovec«. Ker je igra precej povoljno izpadla ob zadovoljnim obisku občinstva, se je igra »Divji lovec« ponovila v nedeljo dne 22. novembra. V nedeljo dne 29. novembra tega leta priredi zgoraj imenovano društvo v Katoliškem domu ob 4. uri popoldne tumbolo. Glavni dobitki: 1. moška fina obleka, 2. sladkor (štok) in 3. ura in mnogo drugih lepih dobitkov. Cena karti samo 2 Din. Ker se čisti dobiček naših prireditelj porablja za nabavo novih knjig (in društvenih stroškov), zato pričakujemo mnogoštevilne udeležbe pri naših prireditvah. Spet so nas objele dolge noči in se nam bliža zima. Krajšali si bomo noči s čitanjem dobrih knjig. Knjižnica Prosvetnega društva šteje že nad 415 knjig same leposlovne zabavne vsebine in mnogo drugih znanstvenih, gospodarskih in nabožnih knjig; zato vabimo prijatelje in prijateljice dobrega čtiva, da se oglasijo v knjižnici. Knjižnica je odprta vsako nedeljo od pol devete do enajste ure popoldne. Od 28. decembra 1930 in do 27. septembra tega leta je knjižnica izposodila skupno že čez 2700 knjig proti malenkostni izposojnini.

Polzela. Kaj se nam obeta v zimski sezoni? V novi stavbi Prosvetnega doma se razvija živahno življenje. Dne 20. novembra se vrši igra »Pogodba« združena s prvodecembersko proslavo ujedinitvenja. Program bo v glavnem sledeč: Govor, petje, deklamacije, tamburške točke ter dramatična predst. »Pogodba«, ljudska igra v treh dejanjih. Opozarjamo in vabimo že vnaprej. Fantovski odsek prosvetnega društva ima redne sestanke v domu vsak četrtek zvečer od 8 do 10 ure. Vrstijo se predavanja, deklamacije, petje, razne igre itd. Udeležuje

se lepo število fantov, mnogo pa jih pogrešamo, zato kličemo in vabimo vse fante iz Polzele in okolice. Pridite ob četrtek zvečer v Prosvetni dom. Kdor pride enkrat, smo prepričani, da bode prihajal redno. Ena ali dve nedelji v mesecu sta odločeni našim gospodarjem in gospodinjam. Vršila se bodo namreč redno predavanja iz kmetijstva, živinoreje, gospodinjstva itd. Predavanja bodo ob nedeljah popoldne po večernicah ter se pričnejo z decembrom. Snuje se tudi poseben dekliski odsek društva ter se bodo predvidoma vršila posebna predavanja za dekleta redno vsak mesec eno nedeljo. Opozarjamo že vnaprej na obširen in na vsesplošen program Katoliškega prosvetnega društva za zimsko sezono. Vabimo k udeležbi v »Prosvetni dom«.

Poljčane. Prosvetno društvo Poljčane je v nedeljo dne 15. t. m. imelo svoj občni zbor z običajnim dnevnim redom. Iz poročil je bilo razvidno sledeče: Odbor je imel 3 redne seje. Opravilnik šteje 22 dopisov, 15 odposlanih in 7 došlih. Priredili sta se dve igri »Materinsko srce« in »Obrekljivci«. Ciril-Metodov večer pri kresu in drugi sestanki. Vse je poteklo z dobrim uspehom. Knjižnica šteje 161 knjig: 93 leposlovnih, 19 mladinskih ter nabožne in znanstvene knjige. Denarni promet: 1850 Din. 1482 Din dohodkov in 1367 Din izdatkov. V novi odbor so bili izvoljeni: Fišinger L., Polanec I., Babič A., Zorko Fr., Kidrič, Čokl A. in Onič A. Pregledniki računov in razsodišče staro.

*

Strah celega mesta.

Kakor javljajo iz Černovic, se je posrečilo policiji po večmesečnem preganjanju vloviti strašnega roparja Teodoroviča. Omenjeni ima na vesti več umorov in tatovajstev. Vršil je svoj krvavi posel v svoječasnem bukovinskem mestu Černovicah. Akoravno mu je bila za petami cela vojska žandarjev in policistov, mu je vsikdar uspelo, da je pravočasno utekel preganjalcem. Pri vsem tem pa je bil ropar tolikanj drzen, da je obiskoval pri bellem dnevu najbolj imenitne hotele, tr-

govine in brivnice. Predno se je odstranil, je pustil kje na vidnem mestu svojo vizitko. Te dni pa je padel drznež v roke policijske patrulje, katero je vodil policijski komisar Popesku. Teodorovič je sicer potegnil takoj revolver, oddal več strellov, ki so pa privabili oddelek žandarjev, ki so mu vpadli za hrbet in mu onemogočili pobeg. Ko je Teodorovič videl past in zasedo, se je vdal. Brez vsacega odpora se je pustil vkleniti, je predal prostovoljno komisarju orožje z nasmehom ter opazko, češ: »Od sedaj za naprej bom imel mir jaz in policija.«

Ko so pripeljali proslulega bandita na komisarijat, je priznal vse očitane mu zločine in je še končno pripomnil: »Časopisje bo imelo dovolj gradiva.«

Celo mesto Černovice se je oddahnilo, ko je zvedelo, da je rešeno tolovajske more, ki je pod ključem in bo končala na vislicah.

*

Sv. Križ nad Mariborom. Prav veseli smo bili tu na visokem Kozjaku, ko smo letos v poletju dobili poročilo, da je proračun okrajnega zastopa potrjen in da se bo iz Jelovca naprej nadaljevala zgradba toli potrebne zidane ceste k Sv. Križu. Naše občine so se zbrale pod vodstvom župana g. Žunka iz Jelovca v Kamnici in so prosile okrajni zastop, naj začne z delom. Dobili smo odgovor, da bo okr. zastop zelo rad nadaljeval to delo, da je treba posebnega dovoljenja od kraljeve banske uprave. Potolaženi smo bili, misleč, da bo tako dovoljenje prav kmalu prišlo. Saj so na banski upravi sami uvidevni gospodje, ki vedo preudarno, da je naš lep Kozjak glede dobrih prometnih cest čisto zapuščen. Dregali smo in dregali celo leto, in nazadnje smo zvedeli, da se delo ne sme drugače začeti, kakor če se odobri posojilo, za katero je prosil okrajni zastop za nova dela. Povsod stojijo namreč na

Zdravnik je zamišljeno odhajal.

»Ne bi verjel, da more ta mož tako ljubiti. Mislim sem, da ljubi samo denar. A je res: večji zaklad je ta krasni otrok.«

Zvečer je spet prišel. In je videl, da je vročina večja, zjeja hujša, in se loteva deklice kašelj. Resno lice se mu je zmračilo. Za ihtčo mater in od strahu polblaznega očeta je imel edino tolažbo: »Upajmo, upajmo.«

Rahela pa je bila mirna. Kakor v polsnu je ležala ves dan. Pač je včasih od bolečine in ognja, ki je v nji gorel, poltiho zaječala. A se je takoj prijazno nasmehnila, kakor bi hotela starše potolažiti, ali kakor bi se bila nečesar lepega domislila.

Ponoči ji je postalo slabše.

Tedaj se je je polastil velik nemir. Večkrat se je v zadregi skoro plašno ozrla na očeta. V siju dragocene, s stropa viseče svetiljke se ji je dozdevalo njegovo trpeče lice še strožje, nego je bilo navadno. To jo je plašilo. A se je bala, da je njena ura blizu. In morda pozneje ne bo mogla več povedati, kar bi tako rada. Torej pogum!

»Oče, ali mi izpolniš veliko prošnjo?«

Starec se je nagnil k nji.

»Vse, moje dete, vse. Samo povej!«

»Pa se ne boš na svojo Rahelo srdil? Glej, pri-

den otrok hočem biti, če se ne boš jezil — in če mi Bog zdravje da.«

»Kako bi se kdo na tebe srdil, ti zlato dete! Samo govori, povej!«

Se je v zadregi molčala. Drobni beli roki sta se nemirno poigrali s tenko odejo. Čez čas je zaprosila s tihim negotovim glasom:

»Oče, ali bi šel zjutraj k očetom minoritom?«

Starec se je začudil.

»Po njihova zdravila? Vešči moške so, pravijo ljudje. Toda oče Gabriel, izmed vseh v zdravilstvu najbolj izveden, se je sam okužil, ko je bolnim stregel, in je umrl. Saj veš.«

Bolnica je na lahko odkimala in spet pomolčala. Oči je nemirno v strop upirala, kakor bi od zgoraj pračakovala poguma in pomoči. Še nemirnejša je bila, ko je spet zaprosila:

»Ne, oče. Po patra Bernardina bi šel.«

»Po patra Bernardina?« se je čudil žid. »Pa čemu bi naj tega klicali?«

»Ne, res, oče, saj se ne boš srdil, če ti vse povem? Glej, obljubil si mi. In vem, da svojo Rahelo ljubiš.«

»Ljubim te, solnce moje. Govori brez strahu!«

In mu je pripovedovala, počasi, s tihim glasom, včasih prekinjenim po bolečinah, ki so ji jemale mo-

ne veš, da je v policijskih registrih zabeležen kot nevaren žepar?«

»Ravno zato sem mu segel v roko, da bi mi on ne segel v žep!«

Ukanjeni vrag.

Arabci so izorali polje. Teda je prisopihal vrag in je kričal: »Pol sveta je mojega, zato hočem imeti od vaše žetve polovico!« Arabci so zelo premeteni in so obljubili: »Spodnja polovica hodi tvoja!« Vrag pa hoče vedno visoko leteti, zato je zahteval: »Ne, gorenjo polovico hočem!«

Tedaj so Arabci nasejali repo. Ko je prišlo do žetve, so dobili Arabci repo, vrag pa rume-no listje.

edino pravilnem stališču, da se taka velika dela ne smejo izvrševati iz doklad na davke ampak se mora za taka dela, ki koristijo tudi poznim rodovom, najeti posojilo na več let. Okrajni zastop je pod sedanjim načelnikom dr. Juvanom res tudi sklenil najeti tako dolgoročno posojilo in baje je celo Banska hranilnica v Mariboru izjavila, da bi tako posojilo dala. Kakor strela iz jasnega pa nas je zadela novica, da posojilo ni odobreno! Kaj bo sedaj? Ali naj zopet čakamo boljših časov! Nemila usoda! Gospod urednik, povejte nam prijateljski, kam se naj sedaj obrnemo.

Kamnica pri Mariboru. Zelo neljubo poročilo smo dobili. Od vladne strani se je uradno določilo, da se vzdrževanje novourejene ceste, ki pelje iz Maribora mimo Racerdvora, gostilne Lorenčič in skozi vas Kamnico, prevall po novem na prizadele občine. Cestarja, gramozanje ceste in sploh vsa dela na tej cesti bodo imele odslej na skrbi občine: Krčevina, Rošpoh in Kamnica. Ali bodo te po večini kmečke občine to novo breme zmogle, je pa zelo veliko vprašanje. Okrajni zastop je svoj čas pod vodstvom g. dr. Andreja Vebleta uslišal prošnjo občine Kamnica in je žrtvoval lepe svote za preureditev te važne izletniške ceste v okrajno cesto. Saj služi ta cesta po večini prebivalstvu mesta Maribor, ki največ prispeva k stroškom okrajnih cest. Da bi občine mogle prevzeti vzdrževanje te važne prometne žile, bo šlo težko. Ako bo pa to veliko breme res padlo na hrbet kmečkih okoliških občin, potem pa ne bo druge pomoči, nego da se na črti Maribor—Vrbanova ulica—Racerdvor do gostilne Pavešič v Kamnici prepove vožnja z osebnimi in tovrstnimi avtomobili. Na ta način se bo cesta vsaj nekaj časa vzdrževala. Merodajne kroge pa Kamničani prosimo za intervencijo, da se ta cesta vendarle sprejme med okrajne. — Razrešen je županskih poslov dosedanji župan v Kamnici g. Sket. Za novega župana je bil te dni imenovan g. Žohar Ignac, trgovec in bivši detektiv v Mariboru.

Hoče. Zdradba tovarne postaje v Hočah je dovoljena. Za to zgradbo bodo prispevali interesi in občine, ki pridejo v poštev. Občine so pooblastile Jakoba Florjančiča, župana pri Sv. Miklavžu, Antona Vernika, župana v Sp.

Hočah, da vodita izvršitev tega gradbenega načrta. Stavbeniki, ki želijo prevzeti to delo, naj pošljejo svoje ponudbe do 28. novembra tega leta enemu izmed zgoraj omenjenih dveh g. županov. Načrt za zgradbo je na ogled pri g. Florjančiču pri Sv. Miklavžu.

St. Peter pri Mariboru. Prihodnji mesec se prične že četrti gospodinjiski tečaj, ki ga bodo vodile tukajšnje šolske sestre. Tečaj je namenjen sploh za vsa dekleta bodisi iz kmečkih, viničarskih ali delavskih družin. Oglasiti se je čimprej pri šolskih sestrah. — Prestavljen je komandir tukajšnje orožniške postaje g. Vajda v Ruše. — Prosvetno društvo »Skala« priredi v nedeljo dne 6. decembra v gostilni Sande Miklavžev večer z zanimivim sporedom. — Fantje člani fantovskega krožka imajo na praznik dne 8. decembra popoldne po večernih običajen mesečen sestanek z zanimivim predavanjem. Nastopijo tudi tam buraši. — Mohorjeve knjige so došle ter se dobijo v župnijski pisarni. Stevilo Mohorjanov je tudi v naši župniji precej narastlo, pa vseeno še marsikoga pogrešamo. — Gospodarska kriza se tudi pri nas zelo čuti. Kupčije ni, cene kmečkih pridelkov so tako nizke, da se niti ne krijejo obdelovalni stroški, davki in druge dajatve pa vedno iste. Če bo tako šlo naprej, bo kmet skoraj popoln siromak.

Sv. Božič v Slov. goricah. Vedno bolj se vrsdijo nove gomile na našem mirnodvoru — vsem kličejo in n-znanjajo, kakor naš pesnik Prešern: »Odprta noč in dan so groba vrata, al dneva ne pove nobena pratka!« Zdi se, da molčijo grobovi, nemo in tiho zrejo križi in spomeniki na obiskovalca. Toda iz tišine grobov done resnobne besede: »Mi smo bili (rajin) namreč to, kar ste zdaj vi, a vi boste tudi enkrat to, kar smo sedaj mi!« Pretekli teden je zagrnil nov grob zemeljske preostanke še mlade gospodinje in matere Lahove Treze iz Biša. Imela je vse dobre lastnosti kot vzorna krščanska žena in mati. Zapuščala 4 otročičke težko prizadetemu možu. Po mučnem trpljenju v zadnji težki bolezni jo je Vsemogočni poklical v kraj, kjer bodo zbrisane vse solze z naših oči. — Opozarjamo naše bralce in vse naše župljane na krščansko »Karitas«, posmrtninsko zavarovanje, ki daje svojcem umrlega za pogreb in vse z njim

združene stroške primerno podporo. Skoraj vsak dninar bo zmogel tiste mesečne prispevke. Kako prav pride takrat gotova svota denarja, ko se vseli bolezen in smrt v hišo! Glede navodil se obrnite na domačega zastopnika.

Spuhlja. Lansko leto ze preminul v Spuhli pri Ptuj Ivan Šemerl, ki je dajal nasvete za vsakovrstna lečenja. Ljudstvo naj nikar ne misli, da bi po Šemerlovi smrti v Spuhli, št. 123, ne dobilo zdravstvenih nasvetov. Je ostalo prav vse pri starem.

Velika Nedelja. Pri trgovcu Fr. Mediku so v noči od četrta na petek, dne 20. novembra vlomili tatovi in mu povzročili škode 30.000 Din na manufakturnem blagu. Kakor pričajo znaki, so morale zločincem biti hišne razmere jako dobro znane. Izginili pa so kakor kavra, ker so imeli, kakor vse kaže, avto seboj. Ne kupujte blaga od ljudi, ki jih ne poznate!

Vučjavar. V 51. letu svoje starosti je preminula dne 13. t. m. blaga žena, posestnica in gostilničarka Marija Čagran. Rajnica je bila vzgledna in skrbna žena ter vzorna mati rejenca. Kako je bila rajnica priljubljena, je pričala mnogoštevilna udeležba na njenem pogrebu. Vsem, ki so jo spremili k zadnjemu počitku, posebno pa čč. duhovščini in gasilnemu društvu, gre iskrena zahvala. Njeni duši želimo mir, njenim domačim pa izražamo naše sožalje!

Hajdina. Prostovoljno gasilno društvo si je nabavilo novo motorno brizgalno, katere slovesni sprejem je bil dne 22. t. m. popoldne v Gasilskem domu. Daj Bog, da bi se malokdaj rabila! — Dne 13. novembra smo spremili iz ptujske bolnice na domače pokopališče tovariša gasilca Matevža Marušek iz Hajdine, starega šele 37 let. Bil je povsod znan in priljubljen, kar je dokazala jako številna udeležba pri pogrebu. Mirno počvaj! — Mesto venca je daroval g. Konrad Vajda iz Ptuja 50 Din, kar se bo porabilo za dušni blagor rajnega.

Koritno pri Oplotnici. Dne 11. novembra so se ob nenavadni uri oglasili zvonovi cerkve sv. Miklavža ter naznanili, da je preminul Franc Lipuš v 58. letu svoje starosti. Bil je cerkveni ključar pri sv. Miklavžu ter se srčno radoval vsake obnove pri cerkvi in vsa-

Cez leto je torej vrag rekel ob setvi, da hoče spodnjo polovico. Arabci so nasejali pšenico in rž. Ob žetvi so dobili Arabci zrno, vrag pa si je moral vzeti samo prazno slamo. Kuril je z njo peklenske peči.

Dokaz.

Dva prijatelja se porazgovarjata o književnosti. Prvi, ki je že napisal nekaj dolgovernih storij, pravi samozavestno:

»Beži no, kaj pa razumeš ti o literaturi! Saj nisi napisal še nobene vrstice.«

»Neumnost,« dá drugi, »saj tudi še nobena fajca nisem znešel, pa se vendar spoznam na omlete bolje nego kokoš.«

či, da je morala umolkniti, včasih zadušenim po politihem joku.

»Bilo je pred tremi tedni. Poslal si me v Kanižo, k vinotrcu Cesarju. Večjo vsoto denarja sem mu nesla, ker sam nisi utegnil. Ne res, oče, saj še pomniš? — Glej, spominjaš se! — Ko sem se vračala, sem videla, kako je na cesti pod cerkvijo sv. Ožbalta mlad menih, ki ob majhni kmetijski deklici. Črna smrt jo je vrgla jo med potjo na zemljo. Še ranila se pri padcu, ubožica. Menih ji je brisal kri z lic in je govoril z njo dobro in ljubeče, da mati ne bi mogla s svojim otokom bolj ljubeče.«

»In potem?« je silil Aron; ves vznemirjen, kaj mu bo razodela, se je povsem sklonil k hčerki in je željno iskal v njenih očeh, kako tajno skrivajo.

»Bil je pater Bernardin.«

»In potem? Dalje, dete, dalje!«

Brisal si je potno čelo. Čudne slutnje so mu padale v dušo in jo bolno vznemirjale.

»Ni me slišal, ko sem se bližala. Ves pogreznjen je bil v delo usmiljenja in v pogovor z deklico. Postala sem, opazovala, poslušala ... In od tedaj sem — neprestano mislila na ta dogodek in na meniha.«

»Gorje mi, kaj govoriš!«

»Ne srđi se, oče. Glej, obljubil si mi. Zato ti vse povem. Laže mi bo pri srcu ... Od tedaj sem hodila

skrival, v gost pajčolan zagrnjena, da me ljudje ne bi tako spoznali, v minoritsko cerkev. Videla sem patra darovati njihovo daritev, pri oltarju Mirijame, ki jo oni Mater božjo imenujejo.«

»Ne govori, dete, o tem!«

Kakor bi ga ne bila slišala, je nadaljevala živahneje, v nekaki zamaknenosti:

»Tako dobra, tako usmiljena se mi je zdela. Pa sem tudi jaz pokleknila pred njen oltar in jo prosila, naj nas vse varuje.«

»Saj to je malikovalstvo.«

»Ne vem, oče. A dobrotna se mi je zdela. Veliko upanje se mi je zmerom v srcu budovalo, kadar sem klečala pred njo. In tako mirna mi je bila duša, tako vsa pokojna ... In bi te zdaj prosila, oče, če bi patra Bernardina poklical.«

»Da ti pravo vero, vero naših očetov, iz srca izruje? Nikoli! Nikoli!«

A se tudi po tem izbruhu njegove boli ni dala preplašiti. V isti ekstatični toploti je pripovedovala:

»Izvedela sem pozneje v mestu, da tista deklica ni umrla. Glej, njegova blagoslovljena navzočnost jo je rešila. Morda je on Mater božjo zanjo prosil. Zdi se mi, da mu Mati božja nobene prošnje odreči ne more. Ko bi prosil tudi zame! O Mirijam, Mati božja, ti bi ga uslišala, pa bi mi pomagala, ti Dobrotna ...«

(Dalje prihodnjič.)